

Antra ŽARIJA PELENUOSE knyga

DEGLAS NAKTYJE SABAA TAHIR

I: Laja

Kodėl jie taip greitai mus rado?

Man už nugaros katakombos aidi nuo piktų riksmų ir metalo žvangesio. Mano akys laksto po išsišiepusias kaukoles, išrikiuotas ant sienų. Atrodo, kad girdžiu mirusiųjų balsus.

Būk greita, bėk, kiek kojos neša, – rodos, šnypščia jie. – Nebent norėtum atsidurti šalia mūsų.

– Greičiau, Laja, – ragina mane vedlys. Jo šarvai žvilga, jis katakombomis skuba priekyje manęs. – Jeigu būsim greitai, atitrūksim nuo jų. Žinau tunelį, vedantį iš katakombų į miestą. Ten nusigavus pavojus mums nebegrės.

Išgirstame už nugarų brūkšint, ir blyškios mano vedlio akys žvilgteli man per petį. Jo ranka juda taip greitai, kad matau lyg geltonai rudą dėmę, kai staiga čiumpa per nugarą permesto skimitaro rankeną.

Paprastas judesys, bet koks grėsmingas! Priminimas man, kad jis nėra vien vedlys. Jis – Elijas Veturijus, vienos iš didingiausių Imperijos šeimų palikuonis. Buvęs Kaukė – elitinis Karingųjų imperijos karys. Bet jis ir mano sąjungininkas – vienintelis žmogus, galintis padėti išvaduoti brolių Dariną iš liūdnei pagarsėjusio karingųjų kalėjimo.

Elijas vienu žingsniu atsiduria šalia manęs. Dar vienas, ir jis jau priekyje, mat juda neįprastai grakščiai, nors yra labai stambus. Kartu įdėmiai žiūrime į tunelį, kurį ką tik perėjome. Ausyse jaučiu dunk-sint širdį. Neliko nė pėdsako tos pakilios nuotaikos, apėmusios sugriovus Juodosios uolos akademiją ar išgelbėjus Eliją nuo mirties bausmės. Imperija mudu medžioja. Jeigu sučiups, mirsime.

Prakaitas permerkė man marškinius; nors dvokiančiuose tuneliuose karšta, man šiurpsta oda ir stojasi plaukeliai ant sprando. Regis, girdžiu urzgimą – lyg kokio klastingo, alkano padaro.

Paskubėk! – šaukte šaukia man nuojauta. – *Bėk iš čia!*

– Elijau, – sušnabždu, bet jis prispaudžia pirštą man prie lūpų – *ša!* – ir išsitraukia durklą – ant krūtinės diržais jų prisitvirtinęs gerą dešimtį.

Išsitraukiu iš už diržo durklą ir mėginu įsiklausyti pro tunelio tarantulų čirškėjimą ir savo pačios kvėpavimą. Oda nustoja dilgsėti nuo pojūčio, kad esu stebima. Pajuntu kai ką blogesnio: dervos ir ugnies kvapą, besiartinančius garsesnius ir tylesnius balsus.

Imperijos kariai.

Elijas paliečia man petį, parodo į kojas sau, paskui man. *Eik mano pėdomis!* Taigi kai jis pasisuka ir greitai patraukia tolyn nuo tų balsų, kartoju jo veiksmus taip atsargiai, kad bijau net kvėpuoti.

Priėję tunelio išsišakojimą, sukame į dešinę. Elijas galva parodo į giliai nišą tunelio sienoje, jos aukštis sulig pečiais; ji tuščia, tik ant šono guli akmeninis karstas.

– Vidun, – kužda Elijas, – iki pat galo.

Lendu į kriptą ir vos nenusipurtau išgirdusi garsiai čirpant nišoje gyvenantį tarantulą. Man ant nugaros kabo Darino nukaltas skimitaras, jo rankena garsiai žvangteli į akmenį. *Liaukis nerimauti, Laja, kad ir kas čionai ropinėtų.*

Elijas neria į kriptą man iš paskos; jis toks aukštas, kad tenka vos ne atsitūpti. Toje ankštoje erdvėje mūsų rankos susiliečia, ir jis ūmai įkvepia, bet kai į jį pasižiūriu, jo akys nukreiptos į tunelį.

Net toje blausioje šviesoje pilkos jo akys ir ryškūs smakro kontūrai įspūdingi. Pajuntu suspaudžiant paširdžius – nesu įpratusi prie jo veido. Vos prieš valandą, bėgant iš mano suniokotos Juodosios uolos, jo veidą slėpė sidabrinė kaukė.

Jis pakreipia galvą ir klausosi besiartinančių kareivių. Jie žengia greitai, jų balsai aidu atsimuša nuo katakombų sienų lyg kapoti plėšrių paukščių riksmi.

– ...tikriausiai pasuko į pietus. Jeigu turi bent krislelį proto.

– Jeigu turėtum krislelį proto, – atsako antrasis karys, – būtų laimėjęs ketvirtąjį Išbandymą, ir dabar neturėtume kęsti Imperatoriaus soste niekingo plebėjo.

Kareiviai įeina į mūsų tunelį ir vienas kyšteli deglą į kriptą priešais mus.

– Po perkūnėliais! – jis tuoj pat atšoka pamatęs kažkokį viduje tūnantį gyvį.

Dabar eilė mūsų kriptai. Man ima raižyti vidurius, durklą gniaužianti ranka dreba.

Elijas šalia manęs išsitraukia iš makštų dar vieną durklą. Jo pečiai atsipalaidavę, rankos vos liečia durklų rankenas. Bet kai pamatau jo veidą, – suraukta kakta, įsitempusiu smakru, – man suspaudžia širdį. Mudviejų žvilgsniai susitinka, ir akimirką matau, koks jis susikrimtęs. Jis nenori žudyti tų vyrų.

Tačiau jeigu jie mus pamatys, įspės kitus sargybinius, ir aplinkui knibždės Imperijos karių. Suspaudžiu Elijui ranką. Jis užsitraukia gobtuvą ant galvos ir paslepia veidą po juoda skepeta.

Kareivis artinasi, girdime sunkius jo žingsnius. Užuođžiu jį – prakaitą, geležį ir purvą. Elijas sugniaužia durklų rankenas. Jo kūnas įsitempęs it pulti pasirengusio vilpišio. Paliečiu savo apyrankę – motinos dovaną. Pažįstamas jos raštas palietus ramina kaip balzamas.

Kriptos kraštą pasiekia žibinto šviesa, kareivis jį pakelia...

Staiga toliau tunelyje pasigirsta dunkstelėjimas. Kareiviai apsisuka, išsitraukia kardus ir skuba aiškintis. Netrukus jų žibintų šviesa ima blėsti, žingsnių garsai slopsta.

Elijas išleidžia sulaikytą kvapą.

– Eime, – sako. – Jeigu šie patruliai tikrino šį plotą, jų bus ir daugiau. Turim nusigauti prie išėjimo iš tunelio.

Išlindus iš kriptos, tunelį sudrebina dundesys, pasipila dulkės, kaulai ir kaukolės barškėdami krinta ant žemės. Suklumpu, Elijas

sugriebia mane už peties ir atatupstą prispaudžia prie uolos sienos, pats prisiploja šalia manęs. Kripta kol kas sveika, bet tunelio kraigas grėsmingai pokši.

– Dangau, kas čia buvo?

– Panašu į nedidelį žemės drebėjimą, –elijas atsitraukia žingsnį nuo sienos ir nužvelgia tunelio viršų. – Tik Seroje žemės drebėjimų nebūna.

Lekiname per katakombas dabar jau jusdami poreikį labiau skubėti. Su kiekvienu žingsniu baiminuosi išgirsti dar vieną patulį, pamatyti tolumoje deglus.

Elijas sustoja taip staigiai, kad atsitrenkiu į plačią jo nugarą. Mudu atsidūrėme apskritame laidojimo kambaryje žemu skliautuo tu viršumi. Priekyje išsišakoja du tuneliai. Viename blyksi deglai, taip toli, kad vos įžiūrime. Kambario sienose pilna kriptų, kiekvieną jų saugo akmeninė šarvuoto vyro statula. Iš po jų šalmų į mus piktai dėbso kaukolės. Mane nukrečia šiurpas ir žengteliu arčiau Elijo.

Bet šis žiūri ne į kriptas, tunelius ar deglus tolumoje.

Jis spokso į mažą mergaitę kambario viduryje.

Ji vilki sudriskusias drapanas. Ranką prispaudusi prie žaizdos šone, iš jos sunkiasi kraujas. Iš veido atrodo daili mokslingoji, bet kai mėginu pamatyti akis, ji nulenkia galvą ir ant veido užkrinta tamsūs plaukai. *Vargšėlė!* Purvinus jos skruostus išvagojusios ašaros.

– Po perkūnėliais, čia darosi ankšta, – suniurna Elijas ir žengia prie mergaitės ištiestomis rankomis, tarsi ramindamas išsigandusį žvėrelį. – Tau nederėtų čia būti, širdele.

Jo balsas švelnus.

– Tu čia viena?

Ji vos girdimai kukтели.

– Padėkit man, – sukužda.

– Parodyk man tą žaizdą. Galiu ją sutvarstyti.

Elijas atsiklaupia ant kelio, tad dabar sulig ja – taip su mažiausiais pacientais elgdavosi mano senelis. Ji nususuka nuo jo ir pasižiūri į mane.

Žengteliu į priekį, bet nuojauta ragina būti atsargiai. Mergaitė mane stebi.

– Gali pasakyti, kuo tu vardu, mažyle? – klausiu.

– Padėkit man, – pakartoja ji. Dėl to, kad ji vengia sutikti mano žvilgsnį, man šiurpsta oda. Kita vertus, su ja kažkas – galbūt Imperija – blogai elgėsi, o dabar prieš ją stovi iki dantų ginkluotas karin-gasis. Ji negali nejusti didžiulės baimės. Ji lėtai traukiasi atatupsta, o aš žiūriu į deglų apšviestą tunelį. Deglai reiškia, kad esame Imperijos teritorijoje. Anksčiau ar vėliau kareiviai netyčia čia užklys.

– Elijau, – linkteliu į deglų pusę, – mes neturim laiko. Kareiviai...

– Negalim jos lyg niekur nieko palikti.

Kaltė parašyta jam ant kaktos. Jį slegia jo draugų mirtis prieš daug dienų per trečiąjį Išbandymą; jis nenori tapti dar vienos kaltininku. O jeigu paliksime šią mergytę čia vieną sužeistą, jos tikrai laukia mirtis.

– Ar mieste turi artimųjų? – klausia jos Elijas. – Ar tau reikia...

– Sidabro, – ji pakreipia galvą. – Man reikia sidabro.

Elijas staiga suraukia antakius. Jo nesmerkiu. Aš irgi tikėjauosi ne tokio atsakymo.

– Sidabro? – sakau. – Mes neturim...

– Sidabro, – ji slenka šonu it krabas. Man pasirodo, kad viena akis tuoj pat žybteli pro sulipusius plaukus. *Keista.*

– Monetų. Kokio ginklo. Papuošalo.

Ji dirsteli man į kaklą, ausis, riešus. Tuo žvilgsniu išsiduoda.

Spoksau į juodus lyg derva akių obuolius – aplink juos nė ženklų baltymų – ir imu grabinėtis durklo, bet Elijas jau priešais mane su žvilgančiais skimitarais rankose.

– Traukis! – suriaumoja jis mergaitei, kaukė nuo galvos iki kojų.

– Padėkit man.

Mergaitė leidžia plaukams vėl užkristi ant veido ir susideda rankas už nugaros – kažkokia bjauri meilikuojančio vaiko karikatūra.

– Padėkit.

Pamačius mano neslepiamą pasidyejimą, jos lūpos pašaipiai persikreipia ir šiaip mielas veidukas atrodo nepadorus. Ji suurzgia – tą gomurinį garsą jau girdėjau. Štai kas, nujaučiau, mus stebėjo. Štai kokią būtybę jutau esant tuneliuose.

– Žinau, kad turi sidabro, – baisus alkis slypi padaro balse, panašime į mažos mergytės. – Atiduok jį man. Man jo *reikia*.

– Traukis nuo mūsų, – sako Elijas, – kol nenukirtau tau galvos.

Mergaitė – ar koks kitas padaras – nekreipia dėmesio į Eliją ir įsmeigia žvilgsnį į mane.

– Tau jo nereikia, mergele. Duosiu tau kai ką mainais. Kai ką nuostabaus.

– Kas tu *esi*? – klausiu pašnabždomis.

Ji staigiai ištiesia rankas į priekį; plaštakos skleidžia keistai žalsvą šviesą. Elijas tekinas pasileidžia prie jos, bet ji išsisuka nuo jo ir pirštais sugriebia man riešą. Aš suspiegiu, mano ranka švyti mažiau negu sekundę, bet tada kažkokia jėga nusviedžia ją atgal staugiančią, susigriebusią už rankos, lyg ši degtų. Elijas už rankų pastato mane ant kojų iš purvo, kuriame gulėjau paslika, ir tuo pat metu smeigia į mergaitę durklu. Nenustodama spiegti ji išsisuka ginklo.

– Sukta mergiotė!

Elijas vėl metasi prie jos ir ji skuodžia į šalį nenuleisdama akių nuo manęs.

– Klastingoji! – sako ji man. – Klaus manęs, kas esu, bet kas esi pati?

Elijas skimitaru mėgina perrėžti jai kaklą, bet jinai už jį greitesnė.

– Žudikas! – jinai pasisuka į jį. – Žmogžudys! Mirties įsikūnijimas! Vaikščiojanti giltinė! Jeigu tavo nuodėmės būtų kraujas, pasąskęstum savo paties padarytoje upėje.

Elijas atšoka atatupstas, iš akių aiškiai matyti, kad jis sukrėstas. Tunelyje sumirga šviesa. Prie mūsų sparčiai artėja trys deglai.

– Ateina kareiviai, – padaras atsigręžia veidu į mane. – Užmuščiau juos dėl tavęs, mergaitė medaus spalvos akimis. Perrėžčiau jiems gerkles. Dar tunelyje nusivedžiau į šalį kitus jūsų persekiotojus. Padarysiu tai dar kartą – *jeigu* atiduosi man savo sidabrą. Jam jo reikia. Jis mums atsilygins, jei atnešim jo jam.

Kas, po galais, tas jis?! Užuot atsakiusi, tik iškeliu savo durklą.

– Kvaila mergelė! – mergaitė sugniaužia kumščius. – Jisai paims jį iš tavęs. Ras būdą, kaip tai padaryti.

Tada ji pasisuka į tunelio pusę.

– Elijau Veturijau!

Krūpteliu. Ji suriko taip garsiai, kad tikriausiai girdėjosi net Imperijos sostinėje Antiume.

– Elijau Vetu...

Jos balsas nutrūksta, nes Elijo skimitaras perveria jai širdį.

– *Demone, demone olos*, – sako jis. Kūnas nuslysta nuo ginklo ir su trenksmu krinta ant žemės lyg nugriuvęs riedulys, – *nebijai tu tamsos, bet krisi nuo plieno*.

Jis susikiša skimitarus į makštis.

– Senas eilėraštas. Tik visai neseniai supratau, kaip jis gali praversti.

Elijas griebia mane už rankos ir mes nuskuodžiame į neapšviestą tunelio pusę. Gal per kokį stebuklą kareiviai neišgirdo mergaitės. Gal jie mūsų nepamatė. Gal, gal...

Deja. Išgirstu riksmą ir už mudviejų dundant batais apautų kojų žingsnius.

II: Elijas

Penkiolika metrų mums už nugaros – trys rezervistai ir keturi legionieriai. Lėkdamas į priekį sukioju galvą pasižiūrėti, kaip jiems sekasi. Jau matau šešis rezervistus, penkis legionierius, o atstumas – dešimt metrų.

Sulig kiekviena akimirka į katakombas pasipils daugiau Imperijos kareivių. Žygūnas jau bus nunešęs žinią gretimiems patruliams ir būgnai paskelbs pavojų visai Serai: *Elijas Veturijus pastebėtas tuneliuose. Visiems būriams imtis priemonių.* Kareiviams nebūtina aiškintis mano tapatybės – jie vis tiek mus medžios.

Staigiai suku kairėn, į šalutinį tunelį, tempdamas Lają iš paskos; mintys šokinėja. *Kuo greičiau jų atsikratyk, kol dar gali! Antraip...*

Ne! – šnypščia vidinis kaukės balsas. – *Sustok ir išžudyk juos. Jų tik vienuolika. Galėtum tai padaryti užsimerkęs.*

Man reikėjo iškart nudėti demonę tame laidojimo kambaryje. Helenė šaipytūsi iš manęs, jeigu žinotų, kad mėginau padėti tam padarui ir nė nesupratau, kas jis toks.

Helenė. Galiu lažintis iš savo skimitarų, kad ji jau tardymo kambaryje. Markas – arba Imperatorius Markas, kaip jis dabar tituluojamas, įsakė jai nubausti mane mirtimi. Ji to nepadarė. Negana to, ji keturiolika metų buvo mano artima draugė. Už abi šias nuodėmes teks sumokėti, nes dabar Marko rankose absoliuti valdžia.

Ji nuo jo kentės. Per mane. Vel girdžiu tos demonės balsą. *Vaikščiujanti giltinė!*

Galvoje pralekia trečiojo Išbandymo prisiminimai. Tristą perveria Dekso kardas. Krinta Demetrijus, žūva Leandras.

Riksmas priekyje grąžina mane į dabartį. *Mūšio laukas – mano šventovė.* Senelio mantra ateina į galvą, kai man labiausiai jos reikia.

*Kardo smaigalys – mano kunigas. Mirties šokis – mano malda. Pri-
baigiamasis smūgis – mano išvadavimas.*

Šalia manęs šnopuoja Laja, jos kūnas vilkte velkasi. Per ją lė-
čiau judu į priekį. *Galėtum ją palikti*, – šnabžda klastingas balse-
lis. – *Vienas judėtum greičiau*. Užgniaužiu tą balselį. Visų pirma,
atsidėkodamas už laisvę pažadėjau jai padėti. Žinau, ji padarys
viską, kad tik nusigautų į Kaufo kalėjimą – iki savo brolio, ir net
padarytų tai viena.

O tuomet mirtų.

– Greičiau, Laja! – raginu. – Jie per arti.

Ji metasi į priekį. Voratinkliais aplipusios sienos su kaukolėmis,
kaulais ir kriptomis mums iš abiejų pusių pranyksta. Mes gerokai
toliau į pietus nuo tos vietos, kurioje turėtume būti. Jau seniai pra-
ėjome pro tunelį, kuriuo galima pabėgti iš Juodosios uolos – jame
paslėpiau atsargų visai savaitei.

Katakombos dunda ir taip smarkiai dreba, kad mudu pargriūna-
me. Pro kanalizacijos grotas tiesiai mums virš galvos skverbiasi lieps-
nos ir mirties tvaikas. Netrukus orą sudrebina sprogimas. Negaištu
laiko spėliodamas, kas tai galėtų būti. Svarbu tik tai, kad kareiviai
už mūsų ėmė eiti lėčiau: jie prisibijo tų nepatikimų tunelių ne ma-
žiau negu mes. Pasinaudoju proga ir atsiplėšiu nuo jų dar keliomis
dešimtimis metrų. Neriū tiesiai į šalutinį tunelį, tada giliai į apgriu-
vusios nišos prietamą.

– Manai, jie mus ras? – kužda Laja.

– Tikėkimės, ne...

Šviesa blykstelė toje pusėje, į kurią einame, ir aš išgirštu bildančių
batų *staccato*. Į tunelį įsuka du kareiviai, ir jų deglai ryškiai mus ap-
šviečia. Akimirką jie stabteli, galbūt sugluminti Lajos šalia manęs ir
to, kad aš be kaukės. Tada jie pastebi mano šarvus ir skimitarus. Vie-
nas sušvilpia taip skardžiai, kad visi išgirdę kareiviai tuoj čia atskubės.

Mano kūnas ima veikti. Nespėjus kareiviams išsitraukti iš makštų kardus, mano svaidomieji peiliai įsminga jiems į minkštas gerklės. Jie tyliai susmunka, ir jų deglai spragsi ant drėgno katakombų pamato.

Iš nišos užsidengusi burną delnu išcina Laja.

– E-Elijau...

Puolu atgal į nišą tempdamasis ją kartu ir traukdamasis skimitarus iš makštų. Man liko keturi svaidomieji peiliai. *Per mažai.*

– Nukausiu tiek, kiek įstengsiu, – sakau. – Netrukdyk. Kad ir kokia prasta atrodytų padėtis, nesikišk, nemėgink padėti.

Man ištarus paskutinį žodį, iš tunelio kairėje pasirodo du mus sekę kareiviai. Mus skiria penki metrai. Keturi. Mano mintyse peiliai jau lekia ir pasiekia taikinius. Išlekiu iš nišos ir paleidžiu peilius. Pirmi keturi legionieriai susmunka tyliai, vienas po kito – taip lengva tik nupjauti javus. Penktasis krinta nuo mano skimitaro kirčio. Ištrykšta šilto kraujo pūslai, ir pajuntu kylant tulžį. *Negalvok! Nesustok! Skinkis kelią, ir tiek!*

Po pirmų šešių rezervistų pasirodo dar penki. Vienas užšoka man ant nugaros; susidoroju su juo alkūnės smūgiu į veidą, bet tuoj pat kitas kareivis mėgina sugriebti mane už kojų. Gavęs keliu į dantis, sustaugia ir griebiasi už sulaužytos nosies ir kruvinos burnos. *Sukis, spirk, ženklingsnį į šoną, smok!*

Man už nugaros suklykia Laja. Rezervistas už kaklo ištempia ją iš nišos ir prikiša prie gerklės durklą. Geidulingas jo šnopavimas virsta kaukimu, kai Laja suvaro durklą į šoną. Ji ištraukia ašmenis, ir jis nusvirduliuoja šalin.

Puolu paskutinius tris kareivius. Šie pabėga.

Paskubomis susirenku peilius. Laja dreba visu kūnu nužvelgdama skerdynes aplinkui: septyni negyvi, du sužeisti dejuoja ir mėgina stotis.

Kai pasižiūri į mane, akys iššoka jai ant kaktos pamačius kruvinus mano skimitarus ir šarvus. Mane užlieja toki baisi gėda, kad norėčiau sulįsti į žemę. Dabar ji mato mane iki pat niekingos mano esybės tiesos. *Žudikas! Pati mirtis!*

– Laja... – prašneku, bet tuneliu atidunda žemas griausmas, sudreba žemė. Pro kanalizacijos groteles girdžiu šūksmus, klyksmus ir kurtinantį milžiniško sprogo atgarsį.

– Po perkūnėliais, kas...

– Tai Mokslingųjų pasipriešinimas, – šaukia Laja, kad perrėktų tą triukšmą. – Jie pradėjo sukilimą!

Nespėju paklausti, iš kur ji žino šią sensacingą naujieną, nes tunelyje iš kairės išdavikiškai sužvilga plienas.

– O dangau! Eliauj! – lyg dūsdama išplėtusi akis sušunka Laja. Vienas iš besiartinančių kaukių tiesiog milžinas, vyresnis už mane gera dešimčia metų, nepažįstamas. Kita nedidukė, visai nykštukė. Kaukės dengiamo veido ramybė slepia iš jos sklindantį ledinį įniršį.

Mano motina. Komendantė.

Batai bilda mums iš dešinės: švilpimas pritraukė dar daugiau kareivių. *Mes spąstuose.*

Tunelyje vėl sugriaudžia.

– Stokis už manęs! – rikteliu Lajai, bet ji negirdi. – Laja, po velnių, sto... oi!..

Laja trenkiasi tiesiai man į pilvą. Jos šuolis negrakštus, kupinas nevilties ir toks netikėtas, kad aš atbulomis lekiu į vieną iš kriptomų sienoje. Praplėšęs storą voratinklių sluoksnį aukštelninkas griūnu ant akmeninio karsto. Laja pusiau ant manęs, pusiau įsispraudusi tarp karsto ir kriptomų sienos.

Voratinklių, kriptomų ir šiltos merginos derinys išmuša mane iš vėžių, ir aš vos įstengiu išminknoti:

– Gal išpro...

DRIOKST! Tunelio, kuriame ką tik stovėjome, kraigas akimirksniu sugriūva; trenksmingą dundėjimą dar sustiprina mieste griaudėjantys sprogimai. Pasikišu Lają po savimi, delnais suimu jai galvą, kad apsaugočiau nuo sprogo, bet mus išgelbsti kripta. Kosime nuo sprogimų sukeltų dulkių. Aiškiai suvokiu: jeigu ne greitas Lajos mąstymas, abu būtume negyvi.

Griaudėti nustoja, pro dulkes prasimuša saulės šviesa. Iš miesto ataidi riksmi. Atsargiai atsitraukiu nuo Lajos ir pasisuku į kriptos angą; pusė jos užversta uolos luitais. Įsižiūriu į tai, kas liko iš tunelio. Tiesą sakant, liko nedaug. Jis visiškai užgriuvęs, nesimato nė vieno kaukės.

Išsiropščiu iš kriptos pusiau tempdamas, pusiau nešdamas tebekosinčią Lają per nuolaužas. Dulkės ir kraujas – šis, įsitikinu, ne jos, išvagoję jai veidą. Ji grabalioja gertuvę. Prikišu ją prie lūpų. Po kelių gurkšnių ji įstengia atsistoti.

– Aš... aš pacisiu.

Tunelį mums iš kairės užgriuvę akmenys, bet juos į šalį nustumia šarvų dengiama ranka. Pro dulkes švysteli pilkos Komendantės akys ir šviesūs plaukai.

– Eime.

Patempiu apykaklę į viršų, kad paslėpčiau rombų rašto Juodosios uolos tatuiruotę ant nugaros. Išsiropščiame iš užgriuvusių katakombų ir atsiduriame Seros gatvių kakofonijoje.

Po perkūnėliais!

Rodos, niekas nepastebėjo, kad viena gatvė įgriuvo į katakombas – visi išsižioję spokso į ugnies stulpą, kylantį į karštą mėlyną dangų: gubernatoriaus rūmai švyti it barbarų laidotuvių laužas. Aplink rūmų vartus ir didžiuliame kieme priešais juos dešimtys karingųjų kareivių grumiasi su šimtais juodai apsirengusių sukilėlių – Mokslingųjų pasipriešinimo kovotojais.

– Čionai! – nosisuku nuo gubernatoriaus rūmų, eidamas pargriaunu du besiantinančius sukilėlius ir patraukiu į gretimą gatvę. Bet ten siaučia greitai plintanti liepsna, žemė nuklota lavonais. Stveriu Lają už rankos ir lekiu į kitą gatvę, bet pamatau, kad ji nusiaubta nė kiek ne mažiau negu ana.

Ginklų žvangesį, riksmus ir liepsnų riaumojimą nustelbia įnirtingai tratantys Seros bokštų būgnai. Jie reikalauja pastiprinimo Garsenybių, Svetimųjų ir Ginklų kvartaluose. Iš kito bokšto būgnai praneša, kad esu prie gubernatoriaus rūmų, ir įsako visiems pasirengusiems kariams prisidėti prie medžioklės.

Tuoj už rūmų iš užgriuvusio tunelio nuolaužų išlenda šviesi galva. *Po velnių!* Mudu stovime netoli aikštės vidurio, šalia pelenais nukloto fontano, vaizduojančio piestu atsistojusį žirgą. Prišlieju Lają prie jo ir karštligiškai dairausi kelio pabėgti, kol mūsų nepastebėjo Komendantė ar koks karingasis, bet atrodo, kad dega visi pastatai ir visos gatvės greta aikštės.

Žiūrek įdėmiau! Tuoj tuoj Komendantė puls į grumtynes aikštėje ir savo siaubą keliančiu meistriškumu prasiskins kelią, kad galėtų mudu rasti.

Žiūriu, kaip ji nupurto dulkes nuo šarvų – ta maišatis jos netrikdo. Matant tokią ramybę, plaukai pasišiaušia man ant sprando. Jos akademija sugriauta, jos sūnus ir priešas pabėgo, miestas patiria baisiausią tragediją, bet ji į visa tai žiūri neapsakomai ramiai.

– Štai ten! – Laja griebia mane už rankos ir rodo gatvelę, kurią užstoja apverstas gatvės prekiautojo vežimas. Pasilenkę tekini leidžiamės link jos, ir aš dėkoju dangui už tą sąmyšį, dėl kurio mūsų nepastebi nei mokslingieji, nei karingieji.

Po kelių minučių pribėgame tą gatvelę ir, mudviem jau bene-riant į ją, surizikuoju žvilgtelėti per petį – vos kartą, įsitikinti, kad ji mūsų nepamatė.

Peržvelgiu tą suirutę – kelis legionierius puolantį pulkelį Pasi-priešinimo kovotojų, kaukę, vienu metu duodantį atkirtį dešimčiai sukilėlių, tunelio griuvėsius, kur stovi mano motina. Senas mokslingasis vergas, mėgindamas ištrūkti iš šios sumaišties, padaro klaidą: perbėga jai kelią. Ji suvaro skimitarą jam į širdį atsainiai lyg koks žvėris, bet ištraukdama ašmenis į vergą nė nedirsteli – ji žiūri į mane. Jos žvilgsnis perrėžia aikštę, tartum mudu būtume susiję, tartum ji žinotų kiekvieną mano mintį.

Ji šypsosi.